

XEOGRAFÍA

Directrices xerais

No documento que se presenta a continuación quedan reflectidas as directrices e orientacións asumidas polo Grupo de Traballo de Xeografía para o **CURSO ACADÉMICO 2016-2017**.

1. Marco lexislativo

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa modificou en distintos aspectos a Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Real decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orden ECD/1941/2016, de 22 de decembro, pola que se determinan as características, o deseño e o contido da avaliación de Bacharelato para o acceso á Universidade, as datas máximas de realización e de resolución dos procedementos de revisión das cualificacións obtidas, para o curso 2016/2017.

2. Desenvolvemento do currículo

Da cordo co Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

2.1. Desenvolvemento dos bloques de contidos para o exame

Cada bloque contén un **esquema**, deste extráense uns **temas** para converterse na **pregunta teórica**, uns exercicios **prácticos** que serán os modelos a seguir no exames e un **vocabulario** propio do bloque, conceptos dos que sairá a primeira cuestión do citado exame.

BLOQUE 1 - A XEOGRAFÍA E O ESTUDO DO ESPAZO XEOGRÁFICO

Esquema

- 1.1 Concepto de xeografía. Métodos e ferramentas propias da disciplina.
- 1.2 Características do espazo xeográfico. Concepto de paisaxe.
- 1.3 Representación gráfica do espazo xeográfico a distintas escalas.

Os contidos deste bloque terán aplicación práctica no resto dos bloques.

BLOQUE 2 – O RELEVO ESPAÑOL: A SÚA DIVERSIDADE XEOMORFOLÓXICA

Esquema

- 2.1 Formación e evolución xeolóxica.
- 2.2 Variedade litolóxica e formas do relevo diferencial.
- 2.3 Unidades morfoestruturais.
- 2.4 O solo: elementos constitutivos e localización

Tema (pregunta teórica)

- Formación e evolución xeomorfolóxica da Península Ibérica e das Illas Canarias e Baleares. Tipos de unidades morfoestruturais.
 - Formación e evolución xeomorfolóxica da Península Ibérica e das Illas (da era arcaica ao glaciario cuaternario).
 - Tipos de unidades: zócolo, macizos antigos, cordilleiras de pregamento, cuncas sedimentarias.

Prácticos

- Comentario guiado dun fragmento de mapa topográfico: identificación das coordenadas xeográficas, máximas e mínimas altitudes, zonas de maiores e menores pendentes, principais cursos fluviais e orientación dos mesmos.
- Comentario de perfís topográficos: N-S.
- Mapa litolóxico de España.
- Debuxos e gráficos con tipos de modelado: granítico, cárstico, glaciario ou volcánico.

Vocabulario

Aluvián /Foz/Litosfera/Meseta/ Penechira / Somonte / Tectónica de placas / Esteiro / Ría / Tómbolo (10)

BLOQUE 3 – A DIVERSIDADE CLIMÁTICA E A VEXETACIÓN

Esquema

- 3.1 Factores xeográficos e termodinámicos do clima.
- 3.2 Tipos de tempo.
- 3.3 Dominios climáticos: atlántico, mediterráneo, de interior, de montaña, subtropical.
- 3.4 Factores da diversidade bioxeográfica.
- 3.5 Paisaxes vexetais: atlántico, mediterráneo, canario e de montaña.

Temas (preguntas teóricas)

- Factores xeográficos e termodinámicos que inflúen no clima de España.
 - Factores xeográficos: latitude, situación, influencia do mar, relevo.
 - Factores termodinámicos: en altura (Jet Stream) e en superficie (centros de acción, masas de aire, frontes).
- Factores da diversidade bioxeográfica.
 - Situación xeográfica e procesos naturais.
 - Acción antrópica. Cambio climático.

Prácticos

- Mapas de temperaturas e precipitacións medias.
- Mapas do tempo en superficie: Advección do Oeste, Anticiclón de Verán e Tempo do Norte.
- Mapa dos climas de España.
- Climogramas: análise de temperaturas, precipitacións e aridez; factores que inflúen no clima; influencia no medio; tipos de climas e localización xeográfica dos mesmos.
- Análise de cliserias.
- Mapa de rexións bioxeográficas.

Vocabulario

Aridez / Barlovento / Inversión térmica / Isóbara / Isohieta / Umbria / Laurisilva / Maquis / Vexetación clímax / Vexetación antrópica / Landa (11)

BLOQUE 4 – A HIDROGRAFÍA

Esquema

- 4.1. Concas hidrográficas e tipos de réxime fluvial.
- 4.2. Lagoas, lagoas, zonas húmidas costeiras.

4.3. Problemática dos recursos hídricos: transvases, desalinización, recuperación de acuíferos, saneamento dos ríos.

Tema (pregunta teórica)

- Problemática dos recursos hídricos en España e posibles solucións.
 - Os transvases.
 - A desalinización.
 - A recuperación de acuíferos.
 - O saneamento dos ríos.

Prácticos

- Comentario de hidrogramas (nival, nivo-pluvial, pluvio-nival, pluvial oceánico, pluvial mediterráneo).
- Comentario dun mapa dos recursos hídricos da península.

Vocabulario

Cunca fluvial / Estiaxe / Marisma (3).

BLOQUE 5 – AS PAISAXES NATURAIS E AS RELACIÓNS ENTRE NATUREZA E SOCIEDADE

Esquema

- 5.1 A paisaxe: recurso común, interpretación e transformacións recentes.
- 5.2 O patrimonio natural español e categorías de protección.
- 5.3 Repercusións ambientais da acción humana: Contaminación, cambio climático, pegada ecolóxica.
- 5.4 Respostas e solucións cara a sustentabilidade.

Tema (pregunta teórica)

- Repercusións ambientais da acción humana:
 - Contaminación.
 - Quecemento global.
 - Pegada ecolóxica.

Prácticos

- Estatísticas e mapas de erosión dos solos, desertización e incendios forestais.
- Mapas dos espazos protexidos (parques nacionais, parques naturais, reservas da biosfera).
- Comentario dunha imaxe de paisaxe natural: atlántica, mediterránea, de montaña e das illas Canarias.

Vocabulario

Avaliación de impacto ambiental / Ecosistema / Efecto invernadoiro / Paisaxe (4)

BLOQUE 6 – A POBOACIÓN ESPAÑOLA

Esquema

- 6.1 Dinámica da poboación.
- 6.2 Os movementos naturais da poboación.
- 6.3 Mobilidade espacial da poboación e debate sobre a inmigración.
- 6.4 A estrutura demográfica: idade, sexo e actividade económica.
- 6.5 Distribución espacial.

Temas (preguntas teóricas)

- Movementos naturais da poboación.
 - Natalidade, mortalidade e fecundidade no réxime demográfico actual.
 - Desequilibrios territoriais no movemento natural da poboación.
- Mobilidade espacial da poboación.
 - O éxodo rural.
 - A inmigración.

Prácticos

- Calcular e analizar taxas demográficas dun territorio.
- Comentar e comparar pirámides de poboación.
- Gráfica da transición demográfica en España.
- Mapas das porcentaxes de inmigrantes por provincia ou CCAA.
- Gráficas da evolución da emigración galega.

Vocabulario

Poboación activa, Esperanza de vida, Réxime demográfico, Censo de poboación, Saldo migratorio, Taxa de fecundidade, Transición demográfica, Padrón municipal. (8)

BLOQUE 7 – O ESPAZO RURAL E AS ACTIVIDADES DO SECTOR PRIMARIO

Esquema

- 7.1 Os usos do solo e a súa distribución: tipos e factores explicativos.
- 7.2 A estrutura agraria e as súas transformacións recentes (U.E.)
- 7.3 O desenvolvemento da gandería española e as súas transformacións.
- 7.4 A explotación dos bosques.

7.5 As paisaxes agrarias: atlántica, mediterránea, de interior, canaria e de montaña.

7.6 A pesca e os espazos pesqueiros.

Temas (preguntas teóricas)

- As paisaxes agrarias españolas:
 - Condicións naturais (dominios atlántico, mediterráneo, subtropical, áreas montañosas e chairas).
 - Estrutura da propiedade.

- Transformacións recentes na estrutura agropecuaria española:
 - As explotacións agrarias.
 - Técnicas e sistemas agrarios.
 - Estrutura gandeira.
 - Política Agrícola Común.

Prácticos

- Comentario e localización dunha paisaxe agraria.
- Mapa de espazos pesqueiros (rexións e caladoiros).
- Gráficos e mapas sobre a produción agraria, gandeira, forestal ou pesqueira, e poboación ocupada neste sector.

Vocabulario

Acuicultura/ Agricultura ecolóxica/ Denominación de orixe/ Desagrarización/ Explotación intensiva / Política Agrícola Común (PAC)/ Política Pesqueira Comunitaria (PPC)/ Silvicultura / Transxénicos. (9)

BLOQUE 8 – AS FONTES DE ENERXÍA E O ESPAZO INDUSTRIAL

Esquema

- 8.1 Proceso e factores da industrialización española.
- 8.2 O tecido industrial español e os seus contrastes.
- 8.3 Gran variedade de paisaxes industriais.
 - 8.3.1 Áreas de antiga industrialización.
 - 8.3.2 Áreas urbanas e rurais.
 - 8.3.3 Paisaxes da innovación.
- 8.4 Situación actual da industria: desafíos e globalización.
- 8.5 A enerxía: a diversidade de fontes de enerxía.

Tema (pregunta teórica)

- Situación actual da industria en España.

- Desafíos: os problemas estruturais (dimensión, I+D+i, tecnoloxía) e consecuencias da incorporación á Unión Europea.
- Tendencias recentes da industria en España: globalización e deslocalización.

Prácticos

- Comentario dunha paisaxe industrial.
- Mapas e gráficos de produción mineira, industrial, enerxética e principais áreas industriais de España.
- Mapas e gráficos de poboación ocupada nas actividades mineiras e industriais en España.

Vocabulario

Economías de escala/ Enerxías renovables/ Difusión industrial/ Fondos estruturais/ Subcontratación/ Industrias verdes/ Materias primas estratéxicas / Parque tecnolóxico.
(8)

BLOQUE 9 – O SECTOR SERVIZOS

Esquema

- 9.1 Terciarización da economía e sociedade do benestar.
- 9.2 Distribución comercial e espazos do consumo.
- 9.3 Os servizos financeiros e a balanza de pagamentos.
- 9.4 Transporte e comunicacións.
- 9.5 Os espazos turísticos.
 - 9.5.1 Paisaxes turísticas.
 - 9.5.2 Impactos ambientais.

Tema (pregunta teórica)

- Sector servizos e o proceso de terciarización da economía en España.
 - Características do sector terciario.
 - Causas da terciarización.
 - Contrastes na localización dos servizos.

Prácticos

- Comentario de paisaxes turísticas.
- Mapas da distribución de redes e infraestruturas do transporte (AVE, autoestradas, autovías, portos e aeroportos).
- Mapas ou gráficos do movemento de viaxeiros.
- Mapas ou gráficos sobre a distribución e tendencias do turismo.
- Gráficas sobre a evolución do comercio exterior e/ou interior.

Vocabulario

Balanza de pagamentos / Economía somerxida / Ecoturismo / Franquía / Plan Estratégico de Infraestruturas do Transporte (PEIT) / Taxas aeroportuarias / Tour operadores. (7)

BLOQUE 10 – O ESPAZO URBANO

Esquema

- 10.1 O proceso de urbanización en España.
 - 10.1.1 Concepto de cidade.
 - 10.1.2 Axentes sociais urbanos.
 - 10.1.3 Urbanismo e ordenación do territorio.
 - 10.1.4 Morfoloxía urbana (tipos de planos).
 - 10.1.5 Funcións urbanas.
- 10.2 Fenómeno urbano en España.
 - 10.2.1 A cidade preindustrial.
 - 10.2.2 A cidade industrial.
 - 10.2.3 A cidade postindustrial.
 - 10.2.4 Xerarquías e redes urbanas en España.
- 10.3 Transformacións recentes na estrutura das cidades.
 - 10.3.1 Cidade difusa.
 - 10.3.2 Os cambios no centro urbano (degradación /vs/ rehabilitación).
 - 10.3.3 Cambios de uso no solo urbano.
- 10.4 Impacto ambiental da urbanización.

Tema (pregunta teórica)

- Transformacións recentes na estrutura das cidades.
 - Cidade difusa.
 - Os cambios no centro urbano (degradación /vs/ rehabilitación).
 - Cambios de uso no solo urbano.

Prácticos

- Comentario dun plano urbano: Barcelona ou Madrid.
- Comentario dunha paisaxe urbana a partir dunha fonte gráfica.
- Mapa do sistema urbano español.

Vocabulario

Área suburbana/ Área metropolitana/ Cualificación do solo/ Plan Xeral de Ordenación Urbana (PXOU) / Unidade Veciñal de Absorción (UVA)/ Xentrificación. (6)

BLOQUE 11 – FORMAS DE ORGANIZACIÓN TERRITORIAL

Esquema

- 11.1 Evolución histórica.
- 11.2 A organización territorial do Estado español.
 - 11.2.1 Comunidades autónomas.
 - 11.2.2. Poder local: a administración provincial e municipal.
- 11.3 Desequilibrios territoriais.
- 11.4 Políticas rexionais.

Tema (pregunta teórica)

- Contrastes e políticas rexionais en España.
 - Evolución histórica.
 - Desequilibrios territoriais.
 - Políticas rexionais.

Prácticos

- Mapa de provincias.
- Mapa de Comunidades Autónomas e as súas capitais.

Vocabulario

Parroquia, Municipio, Provincia, Comunidade Autónoma, Estatuto de autonomía (5).

BLOQUE 12 – ESPAÑA EN EUROPA E NO MUNDO

Esquema

- 12.1 España no contexto da UE
- 12.2 Globalización económica.
- 12.3 España no escenario xeopolítico mundial.
- 12.4 España no escenario socioeconómico mundial.

Tema (pregunta teórica)

- España no escenario xeopolítico:
 - España na UE.
 - España no mundo.

Prácticos

- Mapa do PIB per cápita en Europa e no mundo.

- Mapa de espazos centrais e periféricos no mundo.

Vocabulario

Comisión europea, Movements antiglobalización, Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable, Xeopolítica (4).

BIBLIOGRAFÍA

BIELZA DE ORY, V. (dir.) (1989): Territorio y Sociedad en España. Madrid, Taurus (2 vols.).

BOSQUE CANDEL, R. (2005): Síntesis de Geografía de España. Madrid, Globo.

COLECCIÓN "GEOGRAFÍA DE ESPAÑA". Madrid, Síntesis, 1988 -1990 (18 tomos).

FERNÁNDEZ CUESTA, G. (1999) Atlas industrial de España: desequilibrios territoriales y localización de la industria. Oviedo, Editorial Nobel

FRANCO ALIAGA, T. (2010): Geografía de España (Física Humana y Económica). Madrid, Proyectos Córdon.

FRANCO ALIAGA, T. (2004): Atlas Temático de España. Madrid, Proyectos Córdon

FRANCO ALIAGA, T. y LÓPEZ-DAVALILLO LARREA, J. (2006): Guía Práctica de Geografía de España.

GIL OLCINA, A. e GÓMEZ MENDOZA, J. (cord.) (2000): Geografía de España. Barcelona, Ariel.

GÓMEZ BENITO, C. e GONZÁLEZ, J.J. (2002): Agricultura y sociedad en el cambio de siglo. Barcelona, McGraw Hill.

GONZÁLEZ, J. J. y REQUENA, M.(eds) (2006): Tres décadas de cambio social en España. Madrid, Alianza Editorial.

GRAN ATLAS DE ESPAÑA (1989). Barcelona, Planeta (7 tomos).

GRUPO ADUAR (2000): Diccionario de Geografía Urbana. Barcelona, Ariel.

INSTITUTO GEOGRÁFICO NACIONAL (2002): Imagen y paisaje. Atlas Nacional de España. Centro Nacional de Información Geográfica, Ministerio de Fomento.

M.A.PA. (2004): Atlas de la España Rural.

MARTÍN VIDE, J. (1984): Interpretación de los mapas del tiempo. Ketres, Barcelona.

MARTÍN VIDE, J. (2005): Los mapas del tiempo. Davinci, Mataró.

MATA OLMO, R. e SANZ HERRÁIZ, C. (crds.) (2003): Atlas de los paisajes de España. Madrid, Ministerio de Fomento.

MÉNDEZ, R. e MOLINERO, F. (1993): Geografía de España. Barcelona, Ariel.

PAZO LABRADOR, A.J. (2007): Nocións básicas de Xeografía Xeral Física para Mestres. As consecuencias xeográficas dos procesos naturais. Vigo, Servizo de Publicacións da Universidade de Vigo.

SERRANO MARTÍNEZ, J.M. (2003): España en el nuevo milenio: realidad territorial y retos pendientes. Murcia, Universidad de Murcia.

SOTELO NAVALPOTRO, J.A. e GARCÍA ALVARADO, J.M. (1999): La España de las Autonomías. Madrid, Síntesis.

TERÁN, M. de e outros (1994): Geografía General de España. Barcelona, Ariel.

VILÁ VALENTÍ, J. (1983): La Península Ibérica. Barcelona, Ariel.

ZÁRATE MARTÍN, M. A. y RUBIO BENITO, Mª T. (2009): Geografía Humana. Sociedad, Economía y Territorio. Editorial Universitaria Ramón Areces, Madrid.

ZÁRATE MARTÍN, M. A. y RUBIO BENITO, Mª T. (2006): Glosario prácticas de Geografía Humana. Centro de estudios Ramón Areces, Madrid.

Sobre Galicia:

ALDREY VÁZQUEZ, J.A. e LOIS GONZÁLEZ, R.C. (2010). Breve xeografía de Galicia. Ed. A Nosa Terra.

ATLAS DE GALICIA (1982). Sada, Sálvora, dous tomos.

ATLAS DE GALICIA (1994). Vigo, Nigra.

DICCIONARIO GALEGO DE XEOGRAFÍA (1993). Santiago, Xunta de Galicia.

PÉREZ ALBERTI, A. (1986): A Xeografía. Vigo, Galaxia.

PIÑEIRA MANTIÑÁN, Mª J. y SANTOS SOLLA, X. M. (Coords.) (2011): Xeografía de Galicia. Ed. Xerais, Vigo.

PRECEDO, A. Y SANCHO, J. (2001): Atlas de Galicia. Xunta de Galicia, Santiago de Compostela.

PROYECTO GALICIA. GEOGRAFÍA. A Coruña, Hércules de Ediciones, S.A. (varias datas, varios tomos).

SOUTO GONZÁLEZ, X.M. (1988): Xeografía Humana. Vigo, Galaxia.

TORRES LUNA, M.P. de, PAZO LABRADOR, A.J. e SANTOS SOLLA, J.M. (1990):
Galicia, rexión de contrastes xeográficos. Santiago, Universidade.

ALGÚNS ENLACES RECOMENDADOS

XENÉRICOS

[Naturaleza educativa](#)

[Blog didáctica geográfica](#)

[Materiales didáctica para geografía](#)

[Blog profesor galego de xeografía](#)

[España a través dos mapas](#)

[Blog profesor de xeografía](#)

[Proxecto Galicia 2010](#)

[Instituto xeográfico nacional](#)

NATUREZA E MEDIO AMBIENTE EN ESPAÑA

Diversidade xeolóxica e morfolóxica

[Comentario dun mapa topográfico](#)

[O relevo da Península Ibérica](#)

[Unidades xeotectónicas](#)

[Rochedo e modelado](#)

[Diccionario de xeografía física](#)

Diversidade climática

[Mapa de precipitación media en España](#)

[Mapa de temperaturas medias en España](#)

[Mapa de tipos de clima en España](#)

[Comentarios de mapas do tempo](#)

[Climogramas-tipo](#)

[Elementos e factores do clima](#)

[Comentario dun mapa do tempo](#)

[Comentario dun climograma / outro modelo](#)

Diversidade hídrica e bioxeográfica.

[Mapa de rexións bioxeográficas](#)

[Mapa de solos de España](#)

[Mapa e gráficos de tipos de réxime fluvial](#)

[Rexións bioxeográficas](#)

[Bioxeografía en España](#)

[Os solos de España](#)

[Hidrografía en España](#)

[Comentario dun hidrograma](#)

Xeografía física de Galicia

[Atlas Climático de Galicia](#)

[Información sobre as illas Cíes](#)

Riscos e problemas ambientais

[Contaminación de ríos en España](#)

[Residuos sólidos urbanos](#)

[Mapa de perigosidade sísmica](#)

[Mapa de riscos de desertificación](#)

[Mapas de riscos en xeral](#)

[Paisaxes naturais e problemas medioambientais](#)

[Riscos naturais en España](#)

[Pegada ecolóxica](#)

TERRITORIO E ACTIVIDADES ECONÓMICAS EN ESPAÑA

Cambios e permanencias no sector primario

[Comentario paisaxes naturais e rurais](#)

[Comentario de paisaxes agrarias](#)

[Imaxes satélite](#)

[Información ministerio medio ambiente, rural e mariño](#)

[Información general del sector primario](#)

[PAC](#)

[Pesca en Galicia](#)

A reestruturación dos espazos industriais.

[Comentario paisaxe industrial e urbano](#)

[Industria](#)

[Siderurxia](#)

[Parques Científico e tecnolóxicos](#)

[Sustentabilidade](#)

[Reestruturación industrial](#)

España unha economía de servizos.

[Comercio](#)

[Centros comerciais](#)

[Franquicias](#)

[A globalización](#)

[Deterioro ambiental e turismo](#)

[Impacto do turismo](#)

[Turismo de Galicia](#)

[Información sobre transportes e comunicacións](#)

[Medios de comunicación do mundo](#)

[Proxecto Galicia sector terciario](#)

A POBOACIÓN E URBANIZACIÓN

A poboación española.

[Datos básicos](#)

[Datos da poboación de Galicia](#)

[Como calcular o índice sintético de fecundidade](#)

[Elaborar unha pirámide](#)

[Estatística e gráficas sinxelas](#)

[Demografía na aula](#)

[Blog de demografía](#)

[Cómo presentar os datos](#)

O sistema urbano.

[Cidade sostible](#)

[A cidade actual](#)

[Comentario dun plano urbano](#)

[O espazo urbano](#)

[Presentación xeografía urbana](#)

[Información urbanística en España](#)

[Web de urbanismo](#)

[Texto sobre a morfoloxía e a estrutura das cidades españolas](#)

[Proxecto terra-identidade territorial](#)

A ORGANIZACIÓN POLÍTICA-ADMINISTRATIVA ESPAÑOLA, CONTRASTES E POLÍTICAS REXIONAIS. ESPAÑA EN EUROPA E NO MUNDO

[Europa. El portal de la Unión Europea.](#)

[Eurostat](#)

[Fondo Monetario Internacional](#)

[Páxina do Ministerio de Política Territorial e Administración Pública:](#)

[Organización das Nacións Unidas](#)

[Real Instituto Elcano](#)

[Banco Mundial](#)

Índice de desenvolvemento humano. [**http://hdr.undp.org/es/**](http://hdr.undp.org/es/)

[Desequilibrios territoriais en España](#)

3. As probas de acceso

3.1. Estrutura

As partes desta son as seguintes:

PRIMEIRA PREGUNTA: definir catro conceptos xeográficos a elixir dos seis propostos. Trátase ademais de que o alumnado saiba usar axeitadamente a terminoloxía xeográfica relacionándoo cun exemplo.

SEGUNDA PREGUNTA: desenvolver unha pregunta práctica consistente na localización, lectura, interpretación, explicación e análise crítica dun documento gráfico relacionado coas destrezas e habilidades xeográficas fundamentais, e que se recollen no apartado anterior, estruturado por bloques de coñecemento.

TERCEIRA PREGUNTA: desenvolver unha cuestión teórica referida aos temas extraídos dos bloques de coñecemento. Nesta pregunta inclúranse orientacións para o seu desenvolvemento.

Os bloques de coñecemento repartíranse en dous grandes grupos de forma que si a pregunta teórica está extraída do primeiro grupo a pregunta práctica será dos prácticos do segundo grupo.

OPCIÓN A

VOCABULARIO (2 ptos.): De todos os bloques (relación adxunta de conceptos).

PREGUNTA PRÁCTICA (4 ptos): Prácticos dos BLOQUES completos 6 ao 10.

PREGUNTA TEÓRICA (4 ptos) Bloques do 2 ao 5 máis o 11 e 12

OPCIÓN B

VOCABULARIO (2 ptos.): De todos os bloques (relación adxunta de conceptos).

PREGUNTA PRÁCTICA (4 ptos): Bloques do 2 ao 5 máis o 11 e 12.

PREGUNTA TEÓRICA (4 ptos): Bloques do 6 ao 10.

	OPCIÓN A	OPCIÓN B
--	-----------------	-----------------

VOCABULARIO	De todos os bloques	De todos os bloques
P. PRÁCTICA	Bloques do 6 ao 10	Bloques do 2 ao 5 máis o 11 e 12
P. TEÓRICA	Bloques do 2 ao 5 máis o 11 e 12	Bloques do 6 ao 10

TÁBOA DE BLOQUES COA RELACIÓN DE: PREGUNTAS TEÓRICAS, PRÁCTICOS E VOCABULARIO COAS OPCIONS A-B (VER ANEXO I)

3.2. Valoración da proba

A PRIMEIRA PREGUNTA terá unha **puntuación máxima de 2 puntos** (0,50 por concepto definido correctamente). A resposta ten que ser breve (máximo cinco liñas), concreta e precisa (que corresponda ao concepto), e contextualizado cun exemplo. Valorarase a utilización de termos con significado xeográfico.

A SEGUNDA PREGUNTA terá unha **puntuación máxima de 4 puntos**. Requírese a correcta comprensión e interpretación do documento (superando a mera descrición elemental), e sempre que sexa posible a explicación das causas dos fenómenos representados e as posibles consecuencias derivadas. Especificanse os puntos básicos aos que debe atender a resposta:

- De carácter xeral. Tipoloxía da imaxe: sistema de representación, información contida e estrutura (tipo de datos, escala); ámbito territorial, secuencia temporal e significado respecto ao fenómeno tratado (por ex. no caso dun gráfico de variacións de taxas de actividade, se o período temporal constitúe unha ou varias etapas significativas).
- Localización: Valorarase a correcta localización e relación dos elementos xeográficos solicitados, físicos e políticos.
- Comentario (análise e explicación) dos acontecementos reflectidos (por ex. no caso dun diagrama climático, réxime de precipitacións e temperaturas) aludindo aos aspectos relacionados (no caso anterior, situacións atmosféricas e formacións vexetais asociadas).
- Comparación dos resultados comentados con aspectos ou feitos similares noutros ámbitos territoriais ou durante outros períodos que axuden á comprensión e explicación do fenómeno (por ex. nun gráfico de

inmigración, correntes *inmigratorias comparables noutros períodos ou noutros ámbitos territoriais).

- Achega crítica, se é posible, dalgún aspecto derivado da interpretación do fenómeno no contexto mundial actual.

A TERCEIRA PREGUNTA terá unha **puntuación máxima de 4 puntos**. Hase de responder ás cuestións seguindo as orientacións propostas; valorarase a organización dos contidos nunha secuencia expositiva, o nivel explicativo do seu desenvolvemento e a capacidade de establecer relacións comparativas, ademais do uso do vocabulario xeográfico.

EN TODA A PROBA e **ata 1 punto** na nota final, consideraranse elementos de ponderación a calidade da redacción, a corrección gramatical e ortográfica.

4. Relación de conceptos

Acuicultura	Agricultura ecolóxica	Aluvión
Área metropolitana	Área suburbana	Aridez
Avaliación de impacto ambiental	Balanza de pagamentos	Barlovento
Censo de Poboación	Comisión europea	Comunidade Autónoma
Cualificación do solo	Cunca fluvial	Denominación de orixe
Desagrarización	Difusión industrial	Economía somerxida
Economías de escala	Ecosistema	Ecoturismo
Efecto invernadoiro	Energías renovables	Esperanza de Vida
Estatuto de autonomía	Esteiro	Estiaxe
Explotación intensiva	Fondos estruturais	Foz
Franquía	Industrias verdes	Inversión térmica
Isóbara	Isohieta	Landa
Laurisilva	Litosfera	Maquis
Marisma	Materias primas estratéxicas	Meseta
Movementsos antiglobalización	Municipio	Obxectivos de desenvolvemento sustentable
Padrón Municipal	Paisaxe	Parque tecnolóxico
Parroquia	Penechaira	Plan Estratéxico de Infraestruturas do Transporte (PEIT)
Plan Xeral de Ordenación Urbana (PXOU)	Poboación Activa	Política Agrícola Común (PAC)
Política Pesqueira Comunitaria (PPC)	Provincia	Réxime Demográfico
Ría	Saldo Migratorio	Silvicultura
Somonte	Subcontratación	Taxa de Fecundidade
Taxas aeroportuarias	Tectónica de placas	Tómbolo
Tour operadores	Transición Demográfica	Transxénicos
Umbría	Unidade Veciñal de Absorción (UVA)	Vexetación antrópica
Vexetación clímax	Xentrificación.	Xeopolítica

5. Modelo de exame

XEOGRAFÍA

OPCIÓN A

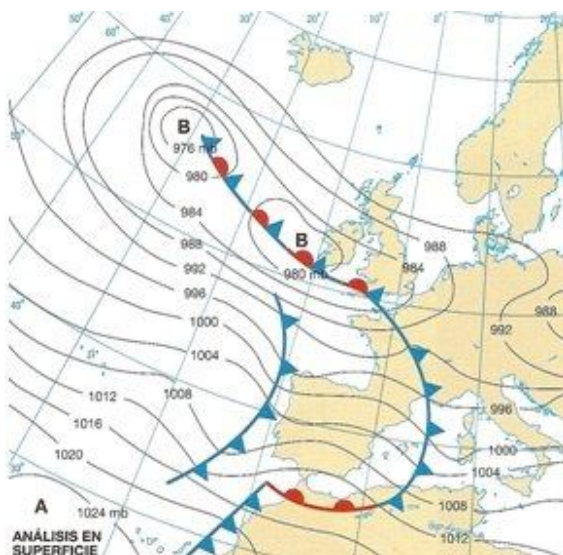
1.- Defina nun máximo de cinco liñas, catro dos seguintes termos xeográficos, indicando algún exemplo en relación con España ou Galicia: aluvión, laurisilva, paisaxe, Plan Xeral de Ordenación Urbana (PXOU), parroquia, movementos antiglobalización. (Puntuación máxima de 2 puntos).

2.- Atendendo aos documentos, conteste (puntuación máxima de 4 puntos):

a) Localice as provincias numeradas do 1 ao 4, indicando cales están en baixa e cales en alta presión (1 punto).

b) Comente o mapa do tempo segundo as seguintes cuestións:

- Identifique o tipo de documento, as figuras isobáricas, fronte e a localización –a grandes trazos- das mesmas (1 punto).
- Masas de aire e ventos dominantes nas distintas áreas, de Oeste a Leste e de Norte a Sur, de España (1 punto).
- Situación meteorolóxica e tipos de tempo que cabe esperar nas seguintes comunidades de España: Galicia, Andalucía, Comunidade Valenciana e Canarias (1 punto).

3.- Desenvolva o tema guiado polos seguintes apartados : (puntuación máxima 4 puntos)

Tema: Situación actual da industria en España.

- Desafíos: problemas estruturais (dimensión, I+D+i, tecnoloxía) e consecuencias da incorporación á Unión Europea.
- Tendencias recentes da industria en España: globalización e deslocalización.

OPCIÓN B

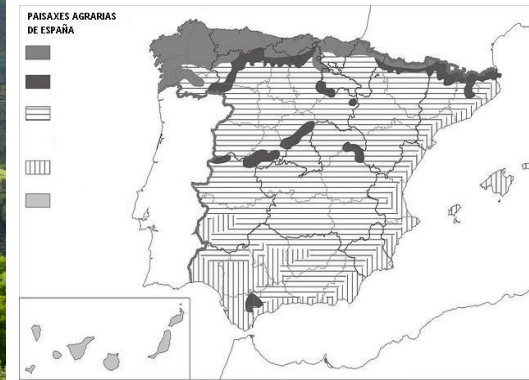
1.- Defina nun máximo de cinco liñas, catro dos seguintes termos xeográficos, indicando algún exemplo en relación con España ou Galicia: barlovento, efecto invernadoiro, meseta, fondos estruturais, área metropolitana, saldo migratorio. (Puntuación máxima de 2 puntos).

2.- Atendendo aos documentos, conteste (puntuación máxima de 4 puntos):

a) Localice as distintas paisaxes agrarias do mapa adxunto, identificando a lenda (1 punto).

b) Comente a fotografía de acordo coas seguintes cuestións:

- Identifique os elementos da paisaxe agraria: medio físico, agrícolas, gandeiros, forestais e poboamento. (1 punto).
- Análise da estrutura agraria: sistemas de produción, estrutura da propiedade (1 punto).
- Caracterización da dinámica da paisaxe: funcionamento actual e posible evolución no futuro (1 punto).

3.- Desenvolva o tema guiado polos seguintes apartados : (puntuación máxima 4 puntos).

Tema : Problemática dos recursos hídricos en España e posibles solucións.

- Os transvases
- A desalinización
- A recuperación de acuíferos
- O saneamento dos ríos